

Campanya per a un Mecanisme de Denúncia en la Convenció sobre els Drets dels Infants

Un grup d'organitzacions està duent a terme una campanya per a que las Nacions Unides instaurin un Mecanisme de Denúncia en virtut de la Convenció dels Drets del Nen (CDN). Aquest sistema proporcionaria un mecanisme a través del qual els nens tindrien a la seva disposició un remei legal a escala internacional.

¿Què és això?

Un procediment de comunicació o de presentació de denúncies permet a particulars o a grups, o als seus representants, presentar una denúncia davant el Comitè corresponent respecte a una presumpta violació dels drets per un Estat part de la Convenció, sempre i quan aquest Estat hagi reconegut prèviament la competència del Comitè per examinar aquestes denúncies.

¿Per què aquest mecanisme?

La Convenció dels Drets del Nen és l'únic tractat internacional de drets humans que té un procediment obligatori de presentació d'informes però que no compte, a més, amb un procediment de comunicacions, establert o en forma d'esborrany. Això suposa una greu discriminació contra els nens. (Vegin mecanismes de presentació de denúncies existents)

Tot i que els nens i els seus representants poden reclamar els seus drets a través dels mecanismes establerts en altres tractats internacionals, aquest tractats no cobreixen, per separat o conjuntament, ni la gamma, ni el detall dels drets inclosos en la Convenció dels Drets del Nen.

A més, les comunicacions o queixes presentades en nom dels nens davant d'altres organismes deixaran de ser estudiades per un Comitè amb coneixements especials en drets de la infància. Uns arguments similars varen ser presentats per adoptar uns mecanismes de comunicació relatius a la Convenció sobre l'eliminació de totes les formes de Discriminació contra la dona i a la nova Convenció sobre els Drets de les Persones amb Discapacitat.

¿Com es crearia?

El mètode més probable per establir un mecanisme de denúncia és aprovant un nou Protocol Facultatiu en la Convenció dels Drets del Nen. Per això seria necessari:

- Impulsar l'establiment d'un Grup de Treball de la ONU pel Consell dels Drets Humans per a discutir la possible creació d'aquest text.
- Exercir pressió sobre aquest Grup de Treball per a què influeixi durant la preparació de l'esborrany.
- Exercir pressió sobre els membres de l'Assemblea General perquè ratifiquin el protocol i així entri en vigor.
- Emprendre més campanyes amb el fi d'obtenir una ratificació general del protocol .

¿Què passa en aquest moment?

Els representants dels grup es varen reunir amb el Comitè dels Drets del Nen de les Nacions Unides el setembre 2007 amb el fi de buscar el seu suport per a l'elaboració i l'adopció d'un Protocol Facultatiu. Nombrosos membres del Comitè varen respondre de manera molt entusiasta i varen acordar que es prepari un document més detallat per a la pròxima sessió del Comitè, el gener 2008. Aquest document hauria d'analitzar les experiències d'altres mecanismes regionals i òrgans de la convenció, establir possibles disposicions per a incloure en el Protocol, i proporcionar solucions detallades als problemes que suposa establir un mecanisme que sigui efectiu i sensible a la situació dels nens.

Dificultats i objeccions: preguntes i respostes

Contestant els arguments presentats contra un mecanisme de denúncies relatiu a la CDN

“Suposaria una duplictat de mecanismes existents”

Donada la universalitat i la interdependència dels drets humans, està clar que els diferents documents i tractats coincideixen i tenen elements en comú. No obstant això, la CDN estableix uns drets que són característics i, en alguns casos, addicionals als drets dels nens ja existents. A més, el Comitè té experiència concreta de la infància. Cap altre dels mecanismes pertinents ha estat dissenyat tenint en compte la situació especial dels nens. Unes provisions adequades en el protocol evitarien aquesta duplictat.

“Seria preferible establir un procediment conjunt per a considerar les comunicacions i les denúncies fetes en virtut dels principals tractats internacionals”.

Aquesta proposta, feta dins el context de les propostes presentades per a establir un únic organisme sota la Convenció, mai ha rebut el suport del Comitè o de la comunitat que s'ocupa dels drets del nen perquè es corre el risc de perdre l'èmfasi en aquests drets. També debilitaria l'objectiu i el poder que té la CDN per defensar a la infància. Si en un futur existís un mecanisme centralitzat de resposta a les comunicacions, aleshores, a no ser que estigui vinculat a la CDN, els nens estaran en una posició més dèbil

“No seria efectiu, les seves decisions no serien vinculants”

Aquest argument suposa que cap dels altres mecanismes existents tampoc és efectiu.

Encara que és cert que alguns Estats no s'han sotmès a alguns dels errors relatius a comunicacions individuals (així com alguns Estats ignoren las Observacions Finals), hi ha exemples molt positius de canvis en la llei i en la pràctica com a resultat d'aquestes decisions.

Els mecanismes de comunicació i els processos de presentació d'informes són complementaris, es reforcen mútuament.

“Seria millor que el Comitè es concentrés en persuadir els Estats per a què millorin els remeis nacionals contra abusos dels drets dels nens.”

Això no és una alternativa. Està clar que els Estats han de desenvolupar remeis efectius per a protegir els drets de tots els nens. Però és necessari que els nens i els seus representants també puguin presentar denúncies més enllà de l'Estat, quan hi hagi una transgressió dels seus drets i que no existeixin remeis nacionals. De fet l'existència de remeis a escala internacional impulsa el desenvolupament de remeis a escala nacional.

“La Convenció dels Drets del Nen cobreix drets econòmics, socials i culturals, que no són justificables com els drets civils i polítics”.

El comitè destaca en el seu Comentari General No.5 sobre les mesures generals d'aplicació, donant així ressò a altres organismes dels tractats, “que tant els drets econòmics, socials i culturals com els civils i polítics són justificables”. De fet, els Mecanismes regionals de Denúncia ja s'ocupen dels drets econòmics, socials i culturals. S'està redactant en l'actualitat un Protocol Facultatiu al Conveni Internacional dels Drets Econòmics, Socials i Culturals.

“El Comitè no té la capacitat de gestionar comunicacions, a més de tramitar un procés de presentació d'informes molt exigent”.

El Comitè i el Secretariat han aconseguit fer front a la immensa quantitat de treball que suposa presentar informes relatius a la Convenció dels Drets del Nen i als dos Protocols Facultatius. Han aconseguit recuperar tot el retard acumulat a través d'un sistema temporal de dues cambres i de recursos addicionals. També, si el Comitè estigués especialitzat i comptés amb majors recursos, podria processar comunicacions tal i com ho fan altres Comitès.

“El Comitè estaria desbordat per les denúncies cosa que afectaria la seva credibilitat”

Això no ha succeït amb els altres mecanismes: apliquen uns bons criteris d'admissibilitat a les denúncies presentades, que també podrien ser adoptades per aquest Comitè.

¿Qui dóna suport a aquesta campanya?

Un grup d'agències dóna suport a la creació d'un procés de comunicacions sota la Convenció dels Drets del Nen. Aquest grup comprèn les següents organitzacions: Visión Mundial Internacional, Save de Children UK, la Iniciativa Global para Acabar con todo Castigo Corporal hacia niños, CRIN, Kindernothilfe, l'Organización Mundial contra la Tortura (OMCT) i la E.N.O.C. Red Europea de Defensores del Menor.

¿Què pot fer vostè?

Si desitja donar suport a la campanya o desitja rebre més informació, si us plau, posis en contacte amb CRIN enviant un correu electrònic a la següent adreça: info@crin.org

Enllaços i Informació Addicional

Children as Strong as Nations, Kindernothilfe

Mecanismes de Denúncia i Comunicació existents relatius a Tractats Internacionals

Quatre dels òrgans vinculats als tractats de drets humans poden, en determinades circumstàncies, considerar queixes individuals o comunicacions presentades per individus.

- Comitè dels Drets Humans, corresponent al Pacte Internacional dels Drets Civils i Polítics. Els Estats han d'haver ratificat el Primer Protocol Facultatiu del conveni.
- Comitè per a Eliminar la Discriminació Racial, corresponent a la Convenció per a l'Eliminació de totes les Formes de Discriminació Racial: els Estats han d'haver formulat la declaració necessària d'acord amb l'article 14 de la Convenció.
- Comitè contra la Tortura, corresponent a la Convenció contra la Tortura i a altres Tractats o Penes Cruels, Inhumanes o Degradants: els Estats tenen han d'haver formulat la declaració necessària d'acord amb l'article 22 de la Convenció.
- Comitè per a Eliminar la Discriminació contra la Dona, corresponent a la Convenció per la Eliminació de totes les Formes de Discriminació contra la Dona: els Estats han d'haver ratificat el Protocol Facultatiu de la Convenció

Podrà trobar més informació sobre aquests procediments especials, com es poden utilitzar i els Estats que han reconegut la competència d'aquests Comitès a:

<http://www.ohchr.org/spanish/index.htm>

Tres Convencions més recents inclouen procediments de queixa/comunicació que entraran en vigor una vegada hagin estat acceptats per un número suficient d'Estats:

- La Convenció Internacional sobre la protecció dels drets de tots els treballadors migratoris i dels seus familiars.
- Convenció sobre els drets de les persones amb discapacitat: no ha entrat encara en vigor (setembre 2007)
- També s'ha començat a preparar un esborrany per a un Protocol Facultatiu que estableix un procediment de comunicacions relatiu al Pacte Internacional de Drets Econòmics, Socials i Culturals.